

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Facultatea	de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	de limba și literatura română și științele comunicării
Domeniul de studii	Limbă și literatură
Ciclul de studii	Masterat
Programul de studii	Limbă și comunicare (masterat în Filologie)

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	EVOLUȚIA NORMELOR ÎN LIMBA ROMÂNĂ				
Anul de studiu	I	Semestrul	2	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorizația formativă a disciplinei DF - fundamentală, DS - de specializare, DC – complementară				DS
	Categorizația de opționalitate a disciplinei: DOB – obligatorie, DOP – opțională, DFA - facultativă				DOB

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	2	Curs	1	Seminar	1	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	28	Curs	14	Seminar	14	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	

Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiu individual	120
II.b) Tutoriat (pentru ID)	-
III. Examinări	4
IV. Alte activități (precizați):	23

Total ore studiu individual (II.a+II.b+III)	120
Total ore pe semestru (I.b+II.a+II.b+III+IV)	175
Numărul de credite	7

4. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale/generale	CG1 - își menține la zi cunoștințele profesionale CG6 – gestionează dezvoltarea profesională personală CG7 – dă dovadă de expertiză disciplinară CG9 – utilizează dicționare CG10 – monitorizează progresele realizate în domeniul de specialitate
Competențe transversale	CS2 - acceptă critici și orientări

5. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
Absolventul descrie cronologic concepțiile teoretice asupra fenomenului de normare a limbii române.	Absolventul aplică normele limbii române literare în redactarea textelor scrise și în comunicarea oficială orală.	Absolventul își construiește prestigiul social prin atenția acordată regulilor fonetice, ortografice, morfologice, de construcție sintactică și pragmatică a discursului în limba română.

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Cursul valorifică bibliografia existentă în domenii precum: fonetică și fonologie, ortografie, lexicologie, morfologie, sintaxă, istoria limbii și istoria limbii literare, bazându-se, în egală măsură, pe cercetarea proprie întreprinsă asupra textelor românești din diferite perioade ale evoluției limbii române, și își propune să-i motiveze pe masteranzi pentru însușirea și valorificarea conceptelor de bază din domeniu în scopul formării deprinderii de a analiza normele limbii literare din diferite etape de evoluție și de a respecta normele actuale ale limbii române literare.
-----------------------------------	--

7. Conținutul predării și învățării

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Raportul dintre normă, tendință, inovație, abatere. Normă unică sau normă în variație liberă admisă? (O1)	2	expunerea; conversația;	- modul de organizare a activității
2. Sisteme grafice și sisteme ortografice folosite în scrierea limbii române (O2, O6)	2	demonstrația didactică; problematizarea;	de predare: frontal;
3. Continuitate și discontinuitate în încadrarea substantivelor la declinare și în exprimarea categoriilor gramaticale de gen și număr (O3, O6)	2	învățarea prin descoperire;	resurse materiale folosite în activitatea de predare:
4. Analitic și sintetic în exprimarea sensurilor cazuale ale substantivului: 4.1. exprimarea sensurilor cazuale în secolele al XVI-lea – al XIX-lea; exprimarea sensurilor cazuale în limba actuală (O2, O3, O4)	2	sistematizarea; prelegerea interactivă.	suport de curs; bibliografie.
5. Conservare și inovare în clasa adjectivului, a pronumelui și a numeralului (O3, O4)	2		
6. Continuitate și discontinuitate în organizarea verbelor în clase flexionare. Reorganizarea conjugărilor. Situația actuală (O3, O4, O5)	2		
7. Analitic și sintetic în exprimarea sensurilor modale și temporale: 7.1. exprimarea sensurilor modale și temporale în secolele al XVI-lea – al XIX-lea; exprimarea sensurilor modale și temporale în limba actuală (O3, O4, O5, O6)	2		
Bibliografie minimală recomandată			
<ol style="list-style-type: none"> CHINDRIȘ, Ioan, IACOB, Niculina, 2007, <i>Petru Pavel Aron</i>, Editura Astra, Blaj (Ioan Chindriș, <i>Testamentul lui Petru Pavel Aron</i>, p. 5-159 și Niculina Iacob, <i>Limba și stilul Vulgatei de la Blaj</i>, p. 160-476). CIOMPEC, Georgeta, 1985, <i>Morfosintaxa adverbului românesc. Sincronie și diacronie</i>, București. DIACONESCU, Paula, 1970, <i>Structură și evoluție în morfologia substantivului românesc</i>, București. <i>Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române</i>, 1982, București. <i>Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române</i>, 2005, ediția a II-a revăzută și adăugită, București. FRÂNCU, Constantin, 2009, <i>Gramatica limbii române (1521-1780)</i>, Iași, Casa Editorială Demiurg. GHEȚIE, Ion, 1982, <i>Baza dialectală a românei literare</i>, București. GHEȚIE, Ion (coordonator), 1997, <i>Istoria limbii române literare</i>. Vol. I, <i>Epoca veche</i>, București. <i>Gramatica limbii române</i>, 1963, I-II, EA, București. <i>Gramatica limbii române</i>, vol. I, <i>Cuvântul</i>; vol. II, <i>Enunțul</i>, 2005, EA, București. GUȚU ROMALO, Valeria, 1968, <i>Morfologie structurală a limbii române</i>, București. IACOB, N., 2001, <i>Limbajul biblic românesc (1640-1800)</i>, vol. I-II, Editura Universității Suceava (Vol. I: <i>Aspecte ale evoluției limbii române literare până la 1840</i>; vol. al II-lea: <i>Biblia de la Blaj – text de referință în tradiția biblică românească</i>). IACOB, N., 2002-2006, <i>Morfologia limbii române</i>, partea I, partea a II-a, Suceava. IORDAN, I., 1943, <i>Limba română actuală. O gramatică a „greșelilor”</i>, Iași. Iordan, Iorgu; GUȚU ROMALO, Valeria; NICULESCU, 1967, Alexandru, <i>Structura morfologică a limbii române contemporane</i>, București. <i>Istoria limbii române</i>, 1965-1969, vol. I-II, București. IVĂNESCU, G., 1980, <i>Istoria limbii române</i>, Iași. LĂZĂRESCU, Rodica, 2007, <i>Dicționar de capcane ale limbii române</i>, Editura Corint, București. MOLDOVEANU, Gh.; IACOB, N., 2006, <i>Principii de scriere românească</i>, Iași. TIKTIN, H., 1895, <i>Gramatica română pentru învățământul secundar. Teorie și practică. Partea I. Etimologia</i>, ediția a II-a, prelucrată, București. VINTILĂ-RĂDULESCU, Ioana, 2009, <i>Dicționar normativ al limbii române ortografic, ortoepic, morfologic și practic</i>, București, Editura Corint. 			

Aplicații (seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Prezentarea unor texte din diferite etape ale scrisului românesc cu litere chirilice: - Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung (1521); - pagini din textele rotacizante; - pagini din tipăriturile lui Coresi; - pagini din Ms. 45 și Ms 4389; - pagini din B1688;	2	conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire; metoda exercițiului; sistematizarea;	moduri de organizare a activităților de seminar: frontal, individual, pe grupe; resurse materiale folosite în activitățile de seminar: texte din diferite etape ale scrisului românesc cu

<ul style="list-style-type: none"> - pagini din Vulgata de la Blaj (1760–1761); - pagini din B1795; - pagini din B1819; - pagini din B1854–1856; - pagini din B1856–1858; <p>Scrierea românească cu litere latine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cu ortografie maghiară (<i>Cartea de cântece</i>); - cu ortografie polonă (<i>Tatăl nostru</i>); - cu ortografie etimologică (pagini din <i>Biblia lui Timotei Cipariu</i>, 1870); <p>Etape parcurse în trecerea de la alfabetul chirilic la cel latin;</p> <p>scrierea românească cu alfabet de tranziție. <i>Curierul de ambe sexe</i> și alfabetul de tranziție. (O4, O5)</p>		brainstormingul.	litere chirilice, cu litere latine și cu ortografie etimologică; texte din diferite etape ale evoluției limbii române literare; fișe de lucru.
2. Principiile ortografiei române actuale. Raportul dintre ortografie și morfologie (O4, O5)	2		
3. Structura morfologică (morfematică) a cuvintelor (O1, O2)	2		
4. Exprimarea categoriilor gramaticale de gen și număr ale substantivului în diferite etape din evoluția limbii române. Analiză pe text (O3, O4)	2		
5. Analitic și sintetic în exprimarea sensurilor cazuale ale substantivului. Analiză pe texte din diferite etape ale evoluției limbii române literare (O3, O4)	2		
6. Analitic și sintetic în exprimarea sensurilor modale și temporale. Analiză pe texte din diferite etape ale evoluției limbii române literare (O3, O4)	2		
7. Prepozițiile și conjuncțiile în vechea română literară. Abateri și restricții ale întrebuințării unor prepoziții și conjuncții în limba actuală. Analiză pe texte din diferite etape ale evoluției limbii române literare (O4, O5)	2		
Bibliografie			
1. DIACONESCU, Paula, 1970, <i>Structură și evoluție în morfologia substantivului românesc</i> , București. 2. FRÂNCU, Constantin, 2009, <i>Gramatica limbii române (1521-1780)</i> , Iași, Casa Editorială Demiurg. 3. GHEȚIE, Ion, 1982, <i>Baza dialectală a românei literare</i> , București. 4. GHEȚIE, Ion (coordonator), 1997, <i>Istoria limbii române literare</i> . Vol. I, <i>Epoca veche</i> , București. 5. MOLDOVEANU, Gh.; IACOB, N., 2006, <i>Principii de scriere românească</i> , Iași. 6. VINTILĂ-RĂDULESCU, Ioana, 2009, <i>Dicționar normativ al limbii române ortografic, ortoepic, morfologic și practic</i> , București, Editura Corint.			

8. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Atitudinea pozitivă față de studiul/ analiza/ cercetarea unor chestiuni legate de temele abordate la curs/seminar; • Participarea la examenul oral; • Criterii generale de evaluare (corectitudinea cunoștințelor, coerența în argumentare); • Criterii specifice disciplinei (utilizarea corectă a terminologiei de specialitate, analizarea fenomenul lingvistic) • Demonstrarea capacității de documentare, prin utilizarea onestă a bibliografiei. 	Evaluare pe parcurs: Analizarea activității la curs. Evaluare sumativă: Analizarea răspunsurilor/ interacțiunii la examenul oral.	50%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> • Atitudinea pozitivă față de studiul/ analiza/ cercetarea unor chestiuni legate de temele abordate la seminar; • Participare activă la activitățile de seminar și demonstrarea capacității de documentare, prin utilizarea onestă a bibliografiei; 	Evaluare pe parcurs: Realizarea și prezentarea a două teme din planul seminarului; Participare activă la seminare.	50%

	<ul style="list-style-type: none"> • Criterii specifice disciplinei (utilizarea corectă a terminologiei de specialitate, analizarea fenomenul lingvistic); • Realizarea și prezentarea a două teme din planul seminarului. 		
Laborator/ Lucrări practice			
Proiect			

Fișa disciplinei include, dacă este cazul, elemente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

Data completării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de curs	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de aplicație
23. 09. 2025	Prof. univ. dr. Niculina Iacob	Prof. univ. dr. Niculina Iacob

Data avizării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura responsabilului de program
23. 09. 2025	Conf. univ. dr. Monica-Geanina Coca

Data avizării în departament	Grad didactic, nume, prenume, semnătura directorului de departament
23. 09. 2025	Prof. univ. dr. Claudia Costin

Data aprobării în consiliul facultății	Grad didactic, nume, prenume, semnătura decanului
26. 09. 2025	Prof. univ. dr. Daniela Petroșel